

Memo POHO	
Gedeputeerde	Egbert van Dijk
Afschrift	Ter informatie naar poho Henk Jumelet
Datum	27 september 2023
Poho datum	3 oktober 2023
Opsteller	[REDACTED] Toestelnummer: [REDACTED]
Afgestemd met	[REDACTED], [REDACTED], [REDACTED] en [REDACTED]
Onderwerp	Statenvragen JA21 invasieve exoten
Doel memo	☒ Ter discussie ☐ Ter informatie
Bijlage	
Naar GS	Ja

Advies/Vraag

1. Kennis te nemen van het beleid invasieve exoten
2. De beantwoording van de Statenvragen te bespreken

Inleiding

Op 12 september 2023 hebben wij statenvragen ontvangen van JA21 over de aanpak van invasieve exoten.

De aanpak van exoten wordt binnen meerdere thema's opgepakt: thema beheer wegen en vaarwegen en thema Natuur. Daarnaast heeft Prolander, onze uitvoeringsorganisatie, een rol.

Wij hebben op grond van de Wet natuurbescherming (Wnb artikel 3.19 lid 2) de taak om zorg te dragen voor het reduceren van invasieve exoten op haar grondgebied.

Invasieve exoten staan op de zogenaamde Unielijst invasieve exoten: [Unielijst invasieve exoten | Invasieve exoten | NVWA](#)

Aanvullend op de beantwoording van de statenvragen hieronder een overzicht van ons beleid uit de Natuurvisie en het Uitvoeringsplan flora en fauna (Upff)

Argumenten

Ad 1. Bij de actualisering van de Natuurvisie 2040 (vastgesteld maart 2021) is de tekst over invasieve exoten in lijn gebracht met de Europese Verordening betreffende invasieve uitheemse soorten.

Allereerst is in de Natuurvisie een toelichting gegeven op de verschillende begrippen. Zie kader hiernaast.

Tekst uit Natuurvisie:

Voor soorten die op de Europese Unielijst staan, hebben wij een wettelijke verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat ze zoveel mogelijk in aantal worden gereduceerd. Ook exoten die niet op de Unielijst staan, maar die wel een bedreiging vormen voor de Drentse biodiversiteit, moeten we bestrijden. De bestrijding van invasieve exoten wordt uitgewerkt in het Upff. De centrale vraag hierbij is steeds op welke wijze de soort effectief bestreden kan worden. Wij voeren regie op prioritering, coördinatie en communicatie. Er vindt daarom overleg plaats met onze partners zoals gemeenten, water- en wegbeheerders en faunabeheerders.

- **NIEUWKOMERS** elk soort die voorheen niet in Drenthe voorkwam, is op het moment dat de soort zich vestigt een nieuwkomer in de provincie.
- **INHEEMSE SOORT** een soort die in een gebied thuishoort.
- **EXOTEN** nieuwkomers die van nature niet in Nederland voorkomen.
- **INVASIEVE EXOTEN VAN DE UNIELIJST** exoten die inheemse soorten gaan overwoekeren of op een andere wijze schade aanrichten aan het ecosysteem.

Als uitwerking van de natuurvisie is in het Upff uitgewerkt hoe de rollen en verantwoordelijkheden verdeeld zijn rond de verschillende aspecten van exotenbeheersing en -bestrijding. Hierbij is uitgegaan van de verdeling die sinds het Natuurpact is gehanteerd, namelijk dat Rijk en Provincies de preventie en bestrijding van nieuwe soorten oppakken, terwijl terreineigenaren, terreinbeheerders en weg-, water- en spoorbeheerders verantwoordelijk zijn voor het beheersen van al gevestigde soorten.

Relevante teksten uit het Upff:

- De provincie is voor alle partijen, bedrijven en inwoners het aanspreekpunt voor vragen en meldingen met betrekking tot invasieve exoten.....Doelen hiervan zijn verdere verspreiding of besmetting te voorkomen, een zo compleet mogelijk beeld van een besmetting te krijgen en/of geplande beheermaatregelen toe te lichten.
- De provincie faciliteert en ondersteunt onderzoek dat bijdraagt aan preventie en beheersing van exoten, bijvoorbeeld voor de ontwikkeling van werkprotocollen.
- Binnen het NNN en Natura 2000-gebieden wordt exotenbestrijding als onderdeel meegenomen in de planning en financiering van herstel- en inrichtingsmaatregelen.
- In de EU Exotenverordening is bepaald dat de invasieve soorten van de Unielijst, binnen drie maanden na melding door de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA), volledig en permanent verwijderd moeten worden door de provincie. Er wordt hierbij een uitzondering gemaakt voor soorten die bij het in werking treden van de verordening al gevestigd waren en/of, ondanks gerichte maatregelen, moeilijk uit te roeien blijken.
- Om te voorkomen dat invasieve exoten zich in Drenthe vestigen, wordt ingezet op vroegtijdige signalering en vroegtijdig ingrijpen.
- De provincie stimuleert en ondersteunt het signaleren van exoten door bewustzijn en betrokkenheid onder haar inwoners te vergroten. Initiatieven om vrijwilligers te trainen in het herkennen en/of bestrijden van exoten komen in aanmerking voor een financiële bijdrage en inhoudelijke ondersteuning.
- Wanneer signalen van de aanwezigheid van exoten bij de provincie binnenkomen, via de NVWA, soortenorganisaties of andere contacten, wordt binnen drie maanden actie ondernomen.

Tijdens het inspraakproces om te komen tot het Upff is al duidelijk geworden dat betrokken terreinbeheerders en gemeenten, maar ook waterschappen, onvoldoende budget hebben om voortgaande verspreiding van exoten te voorkomen. Het gaat hier met name om soorten als Aziatische duizendknopen, reuzenberenklauw, grote waternavel, watercrassula en andere exotische waterplanten. Ook langs provinciale wegen en vaarwegen zijn invasieve exoten en terugkerend probleem dat moeilijk onder controle te houden is.

Thema natuur heeft geen subsidieregeling of budgetten van waaruit een bijdrage kan worden geleverd aan de bestrijding van deze exoten. Op dit moment is er ook onvoldoende formatie beschikbaar om uitvoering te geven aan de provinciale regietaken die in het Upff beschreven staan. Er ligt een concept opdracht klaar voor het bestrijden van (met het geweer) bejaagbare soorten, maar hier is intern nog geen overeenstemming over. Hierdoor ligt de bestrijding van nijlgans stil en is de bestrijding van wasbeer en wasbeerhond nog niet mogelijk.

Het uitblijven van uitvoering van het Upff leidt steeds meer tot vragen uit gemeenteraden, waterschappen maar ook buurprovincies waar exoten al actiever beheerd worden.

Thema beheer, wegen en vaarwegen heeft wel budget beschikbaar, samen € 160.000,-. Dat budget was tot nu toe (enigszins) toereikend. Door de zachte weersomstandigheden is dit jaar een enorme toename van invasieve exoten geconstateerd. Indien ambtelijk extra budget nodig wordt geacht zal dit aan de betrokken gedeputeerde, Henk Jumelet, worden voorgelegd.

Dit thema maakt bij de uitvoering van de aanpak gebruik van het 'Praktisch handelingskader transport en verwerking van invasieve exoten'. [633164 \(wur.nl\)](http://633164.wur.nl).

Toelichting grondslagen

In dit document kunt u secties vinden die onleesbaar zijn gemaakt. Deze informatie is achterwege gelaten op basis van de Wet open overheid (Woo). De letter die hierbij is vermeld correspondeert met de bijbehorende grondslag in onderstaand overzicht.

J Art. 5.1 lid 2 sub e

Het belang van de openbaarmaking van deze informatie weegt niet op tegen het belang van de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer van betrokkenen